

NICOLA GIRASOLI

ENTUZIAZMUS

Ako žiť s nadšením

Spolok svätého Vojtecha
Trnava 2025

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2025

ISBN 978-80-8161-712-6

OBSAH

Úvod	9
1. ROZHÝBAŤ SA	11
1.1 Sklamaná spoločnosť	11
1.2 Svet obývaný osamelými	12
1.3 Čo treba urobiť	13
2. FLEXIBILITA	17
2.1 Flexibilita a identita	17
2.2 Dialóg a flexibilita	21
3. DUCHOVNÁ CESTA PREBUDENIA	25
3.1 Kde som?	25
3.2 Poklad je v nás samých	31
3.3 Zmysel života	33
3.4 Dôslednosť a autenticnosť	37
3.5 Žiť na sto percent, naplno, celý	45
4. POLARIZOVANÁ SPOLOČNOSŤ	53
4.1 Participatívna spoločnosť	54
4.2 Kompetitívna spoločnosť	54
5. NADŠENIE A KULTÚRA STRETNUTIA	59
5.1 Dobro všetkých je dobro každého	61
5.2 Jednota pri plnom rešpektovaní rozmanitosti	63
5.3 Pravda sa predkladá (sama si razí cestu), nevnucuje sa	65
5.4 Ochota odpustiť	67
5.5 Vytvárať možnosti na stretnutie. Mediátori, nie sprostredkovatelia	70

6. NÁDEJ A PREBUDENIE NADŠENIA	75
6.1 Nádej, lokomotíva života	75
6.2 Ľudská a kresťanská nádej	76
6.3 Nádej, dar a úloha	78
7. SPOLOČENSTVO ZNAMENÁ BYŤ SPOLU	81
7.1 Dôležitosť spoločenstva	81
7.2 Synodálne prebudenie	82
7.3 Virtuálne verzus osobné komunity	83
ZÁVER: SKÚS TO ZNOVU (TRY AGAIN)	86
POUŽITÉ SKRATKY	94

ÚVOD

„Ustavične sa radujte v Pánovi! Opakujem: Radujte sa! Vaša miernosť nech je známa všetkým ľuďom!“ (*Flp* 4, 4 – 5). Tieto slová svätého Pavla poznamenali môj život a z nadšenia som si urobil kotvu svojej životnej cesty. Všetko sa zrodilo počas dospievania, týmito slovami svätého Pavla totiž náš učiteľ vždy začínal vyučovanie. Každý deň sa nás pýtal, či sme boli radostní a opakoval, že radosť je protijed smútku. Keď učiteľ vošiel do triedy, pozrel sa cez okno a keď bolo pekné počasie, hovorieval: „Usmievajme sa a ďakujme Pánovi, lebo dnes svieti slnko.“ Keď pršalo alebo bolo zamračené, opakoval: „Usmievajme sa, lebo za mrakmi je vždy slnko. Netrápte sa, Pán Boh sa postará.“ Vždy tam bola táto radosť.

Začať deň úsmevom, nadšením, ochotou veriť, že nový deň bude lepší než predchádzajúci, podnecuje potrebu niečo urobiť, nezostať nehybne stáť. Keď sa človek usmieva, je prirodzené, že sa pohľady stretnú, prenáša sa porozumenie a pozitívna energia. Úsmev je ako *kliknutie*, ktoré robíme na klávesnici, aby sme počítač uviedli do prevádzky, aby sa prebudil, prešiel z režimu *stand by* do aktívneho stavu. Radosť z každého dňa šíri okolo seba atmosféru nádeje, ktorá dokáže vyburcovať všetkých ľudí.

Nadšenie ma sprevádzalo počas štyridsiatic rokov diplomatickej služby, ktoré som prežil na piatich kontinentoch v mnohých krajinách. Za biskupské heslo som si zvolil *Nuntiare cum jubilo*, teda ohlasovať evanjelium s radosťou, nadšením. Nadšenie priťahuje, dotýka sa človeka, rýchlejšie sa dostáva do srdca toho, kto počúva. Nadšenie je budíček pre dušu, lebo čím dlhšie trvá, tým viac núti zanechať driemoty a rezignáciu.

V homíliách, na konferenciách a stretnutiach nalieham, že opäť treba prebudiť nadšenie. Na cestách po svete som videl, že všade je priveľa sklamaní. Smútok a osamelosť vidno v ľuďoch každého veku. Digitálny svet nás navzájom priblížil, žijeme prepojení, no zároveň nás izoloval, svet obýva mnoho osamelých.

V tejto knižke, ktorú vydávam pri príležitosti štyridsiatich rokov prežitých v diplomatickej službe Svätej stolice, navrhujem spôsob, ako prebudiť entuziazmus. Vychádzajúc z reálnej situácie zväčšujúcej sa priepasti medzi občanmi a inštitúciami i vnútorných rozporov v spoločnosti, ktoré vyvolali znepokojujúce javy polarizácie a občianskeho nezájmu, si kladiem otázku, ako sa možno otvoriť a vzbudiť tak spoločenský záujem a stretnutia s ľuďmi, kultúrami a všetkým, čo nás obklopuje. Na túto cestu je nevyhnutný dialóg a tiež flexibilita, nevyhnutné prvky na obranu vlastnej identity pri rešpektovaní identity iných bez predsudkov.

Nadšenie nás veriacich musí vzbudzovať a motivovať úplná dôvera v Boha, ktorý je vždy s nami, vo všetkých situáciách života. Preto navrhujem duchovné rozlišovanie, aby sme Ježiša Krista urobili stredobodom nášho života, aby sme ho mohli cítiť živého v nás, aby sme tak mohli myslieť, žiť a o všetkom rozhodovať spolu s ním. Kristus je adrenalín života.

1. ROZHÝBAŤ SA

1.1 SKLAMANÁ SPOLOČNOSŤ

Sklamanie si podmaňuje svet. Ako rozvodnená rieka, ktorá už dávno pretrhla brehy, zaplavuje všetky sociálne štruktúry. Všade je ho priveľa. Sklamaná je spoločnosť. Sklamaní sú mladí, dospelí i starší. Nedodržané sľuby a nenaplnené životné sny, zničené záujmami niekoľkých mocných spôsobili, že sa rozšírila všeobecná nespokojnosť a priepasť medzi inštitúciami a životom jednotlivcov sa neustále zväčšuje. Medzinárodný scenár tvorí najmä v západnom svete v súčasnosti sklamaná spoločnosť. Najviditeľnejší dôsledok sociálneho a osobného sklamania, ktoré všetci denne zažívame, je náhle a dnes už nevyhnutné vzájomné odcudzenie ľudí, spoločenských a spoločností od inštitúcií. Klesá účasť na tom, čo sa kedysi nazývalo občiansky záujem. Pomaly sa vyprázdňujú kostoly, výrazne klesá účasť na politickom dianí a volebné miestnosti sú čoraz prázdnejšie. Inštitúcie strácajú obsah a neponúkajú návrhy, ktoré by mohli zaujať a vzbudiť pozornosť ľudí. Menia sa na múzeá s krásnymi dielami minulosti, ktoré sa už nedotýkajú srdca a vnútra človeka.

Spoločnosť a mnohí jednotlivci sú vytlačení na okraji, stali sa pasívnymi subjektmi, nútenými prispôbovať sa rozhodnutiam niekoľkých byrokratov na uspokojenie požiadaviek trhu. Ekonomika a centrálnosť inštitucionálnych rozhodnutí (stále menej dôveryhodných) nahradili kultúru, legitímne očakávania a nádej jednotlivcov i národov, pričom bola potlačená kultúrna identita, aby sa chránili záujmy niekoľkých jednotlivcov.

Spoločnosť a jednotlivci nie sú porazení. Sú sklamaní. Porážka totiž predpokladá súperenie, súťaž, zápas, ktorý sa

život z balkóna. Nemýľte si šťastie s gaučom a netrávte celý život pred obrazovkou... Nebudte zaparkovanými autami, ale snívajte a robte dobré rozhodnutia. Riskujte, aj keď sa zmýľite“ (CV143).

Potrebujeme sa prebudiť, aby sa z nás dostali na povrch pocity radosti a entuziazmu, ktoré každý z nás zažil, hoci možno iba na okamih, a ktoré boli v našom vedomí pochované, pretože spoločenské prostredie o ne nemalo záujem. Svet nemôžeme zmeniť, ale určite môžeme zmeniť seba. Musíme vyniesť na povrch to, čo sme podvedome potlačili, pretože sme sklamaní; sklamaní zo spoločnosti, ktorá nás už nezaujíma, sklamaní z ľudí, ktorých máme radi, sklamaní z priateľov a niekedy aj zo svojho rodinného prostredia.

V sklamanej spoločnosti, sklamanom prostredí, sa dá prežiť, no človek sa pretĺka bez motivácie niečo dosiahnuť, bez cieľov a projektov, ktoré sa dajú zrealizovať s nadšením. Prebudiť sa, opäť zo seba dostať emócie, sny, túžby, ktoré sme určite aspoň na okamih prežili v jedinečných, zvláštnych životných situáciách a opäť objasniť svet, ktorý nás obklopuje, znamená začať znovu žiť, žiť naplno.

Chceme žiť, nie prežívať (porov. *SNC* 9). To je základný dôvod nevyhnutnosti a naliehavosti prebudenia. „Ľudská bytosť, stvorená na Boží obraz a podobu, sa nemôže uspokojiť len s prežívaním, nemôže sa prispôbiť prítomnosti tak, že sa uspokojí len s materiálnymi vecami“ (*SNC* 9). Dost bolo rezignácie a smútku, opäť sa chceme usmievať, veriť v naše sny, veriť, že z tunela sklamaní sa vždy dá, ba musí vyjsť, pretože uzavretý v temnote nikto dlho nevydrží. Treba reagovať, lebo všetky tunely majú začiatok i koniec... A na konci tunela je vždy svetlo.

V sklamanej spoločnosti majú ľudia sklon vystačiť si, mať vlastný okruh priateľov, štruktúr a uzavretých priestorov, v ktorých si vytvárajú prchavú realitu prežívania šťastia a strácajú tak chuť objavovať nové horizonty, nové výzvy, ktoré môžu vyburcovať a dať životu nový zmysel a smer.

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

Nicola Girasoli

Entuziazmus

Ako žiť s nadšením

Z talianskeho originálu *Risvegliare l'entusiasmo* preložila
Oľga Gavendová

Vydal Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o.,

Trnava 2025, ako svoju 4 564. publikáciu

Prvé vydanie

Zodpovedná redaktorka Martina Grochálová

Redakčná úprava Milada Čechová

Jazyková úprava Katarína Kročková

Grafická koncepcia a sadzba Pergamen

Tlač KO & KA, spol. s r. o., Bratislava

www.ssv.sk, eVojtech.sk

objednávky: 033/590 77 18

objednavky@ssv.sk

Členská zľava 15 % platí v obchodnej sieti SSV.

ISBN 978-80-8161-712-6

*Kniha vychádza bez nároku autora na honorár
a s jeho podporou.*